

En regel af det indhold, som omtales i spørgsmålet, vil derfor navnlig få betydning, hvor parterne bor sammen i længere tid, således at deres indbyrdes forhold ofte vil svare til forholdet før separationsagens begyndelse.

Det er indlysende, at en sådan regel vil indebære en nærliggende risiko for, at den svagere part i ægteskabet vil kunne blive udsat for et stærkt pres fra den anden ægtefælles side for at genoptage samlivet uden aftale eller erklæring om separationens bortfald. Herved vil den anden ægtefælle opnå, at han når som helst efter separationsfristens ophør kan kræve skilsmisse. Dette kan medføre en langvarig uvished om ægteskabssagens endelige udfald, der vil kunne være alvorligt belastende for såvel ægtefællen som børnene i ægteskabet.

En sådan ordning vil imidlertid også på andre punkter medføre en væsentlig forringelse af den svagere parts retsstilling. Hvis den pågældende lader sig overtale til at genoptage samlivet uden aftale eller erklæring om separationens bortfald, vil den ved separationen etablerede særejeordning fortsætte, og ægtefællen vil derfor ikke have adgang til ved den anden ægtefælles død at hensidde i uskiftet bo med børnene. Ægtefællen vil heller ikke tage arv efter førstafdøde, idet ægtefællernes indbyrdes arveret er bortfaldet ved separationen.

Hertil kommer, at ordningen af bevismæssige grunde vil nødvendiggøre en offentlig registrering af aftaler eller erklæringer om separationens bortfald med de heraf følgende omkostninger og administrative ulemper.

Endelig vil det være nødvendigt at overveje ændring af de bestemmelser i den øvrige lovgivning, navnlig skatte- og forsorgslovgivningen, som knytter retsvirkninger til separation, idet det for hver enkelt bestemmelse må overvejes, om de hensyn, der ligger til grund for bestemmelsen, er forenelige med den ændring af separationsinstituttets karakter, som følger af den i folketingsudvalgets spørgsmål anførte regel.

Spørgsmål 20:

Mener ministeren, at det vil være muligt at afværge urimeligheder ved genoptagelse af samlivet, såfremt man indfører en regel om

skævdeling ved fornyet skifte som følge af separation eller skilsmisse, sammenhold skiftelovens § 69a, eller ved en regel om, at det, hver ægtefælle har fået udlagt ved skiftet, betragtes som særeje ved genoptagelse af samlivet?

Svar:

1. Efter separation skal der i henhold til § 16, stk. 2, i lov om ægteskabets retsvirkninger foretages skifte af fællesboet, og hver ægtefælle udtager halvdelen af det beholdne bo, medmindre undtagelse har særlig lov-hjemmel.

Hvis ægtefællerne genoptager samlivet, bortfalder separationens virkninger for fremtiden, og det, som hver af ægtefællerne indbringer i ægteskabet ved samlivets genoptagelse, indgår i formuefællesskabet mellem dem.

Var der før separationen særeje mellem ægtefællerne som følge af en ægtepagt, er særejeægtepagten igen i kraft, hvis ægtefællerne genoptager samlivet. Ønsker separerede, der før skiftet havde fælleseje, med henblik på samlivets genoptagelse at indgå en ægtepagt om særeje, kan dette ske uden det offentliges godkendelse, såfremt der ikke overføres aktiver fra den ene ægtefælle til den anden.

2. Efter delingen af fællesboet efter en separation har hver ægtefælle fri rådighed over det, han har fået udlagt på skiftet. Hvis samlivet genoptages, kan det derfor forekomme, at ægtefællerne — eller en af disse — indfører mindre i det ny formuefællesskab, end de (den pågældende) fik udlagt ved delingen.

Ved ny separation efter kortere eller længere tids forløb skal ægtefællerne på ny skifte, således at hver ægtefælle udtager halvdelen af, hvad der nu er i behold.

Når det i spørgsmålet nævnes, at der i sådanne tilfælde kan opstå urimeligheder, sigtes der formentlig til den situation, at den ene ægtefælle efter det første skifte har brugt en meget væsentlig del af den udlagte formuehalvdel og derefter ved det andet skifte på ny skal have halvdelen af den beholdne formue.

Forudsætningen for, at dette kan betragtes som urimeligt, må imidlertid være, at den pågældende ægtefælles forbrug i separations-tiden kan betegnes som en art „misbrug“ af